

[Time:3.00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 (A) Answer the following: (**Any 5**) (10)
- i) Gross National Product (GNP).
  - ii) Definition of trade cycle.
  - iii) Principle of effective demand.
  - iv) Investment function.
  - v) IS curve
  - vi) Phillips curve
  - vii) Money supply.
  - viii) Inflation.
- (B) Choose the correct option for the following: (**Any 10**) (10)
- i) Macroeconomics is concerned with the nature and behaviour of -----.
    - a. National Income
    - b. Personal Income
    - c. Personal Saving
    - d. Personal Investment - ii) The study of Utility analysis comes under -----.
    - a. Sociology
    - b. Macro economics
    - c. Micro economics
    - d. Psychology - iii) ---- ignores the structural changes in constituent elements of the aggregate.
    - a. Macroeconomics
    - b. Microeconomics
    - c. Factoral economics
    - d. Structural economics - iv) Psychological law of consumption presented by.....
    - a. Keynes
    - b. R. F. Kahn
    - c. Chamberlain
    - d. Ricardo - v) What is the full form of MPC in english?
    - a. Minimum Price Concession

- b. Marginal Propensity to consume
- c. Maximum Price Concession
- d. Monopoly Price Control
- vi) The concept of multiplier by R. F. Kahn was used to explain the effect of an increase in investment on -----.
- a. Development
- b. Employment
- c. Consumption
- d. Efficiency
- vii) On which side of the following curve there is excess supply in the goods market?
- a. Right side of IS Curve
- b. Left side of IS Curve
- c. Right side of LM curve
- d. left side of LM curve
- viii) Which of the following will shift the IS curve to the left?
- a. Increase in government expenditure
- b. Increase in government revenue
- c. increase in autonomous spending
- d. decrease in government expenditure
- ix) Which of the following will cause the LM curve to shift to the right?
- a. Increase in money supply
- b. decrease in money supply
- c. an increase in the rate of interest
- d. decrease in the government expenditure
- x) ----- first developed the Cambridge version of quantity theory of money?
- a. Adam Smith
- b. Amartya Sen
- c. Alfred Marshall
- d. David Ricardo
- xi) Cambridge 'K' represents -----.
- a. Velocity of circulation of money
- b. Money supply
- c. Average price
- d. A proportion of real income held as cash balance
- xii) Which of the following is not true of the Cambridge version of quantity theory of money?
- a. Consider a store of value function of money
- b. Considers only transaction motive for Holdings money
- c. Consider k as a constant
- d. Considers M to be exogenously determined.

- Q.2 Attempt **any two** from the following. (20)
 A) Distinguish between microeconomics and macroeconomics.
 B) Describe the methods of measurement of national income.
 C) What are the phases of business cycle?
- Q. 3 Attempt **any two** from the following. (20)
 A) Elaborate the Keynesian multiplier theory.
 B) Explain the working of the multiplier.
 C) Explain the principle of acceleration.
- Q.4 Attempt **any two** from the following. (20)
 A) Explain the shifts in the LM curve.
 B) Explain the impact of expansionary monetary policy on interest rate and national income.
 C) Critically examine the supply-side economics.
- Q.5 Attempt **any two** from the following. (20)
 A) Elaborate the Friedman's theory of demand for money.
 B) Discuss the Keynesian approach of demand for money.
 C) Discuss the several functions of money.

*****

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१ अ) खालील बाबींवर टीप लिहा. (कोणत्याही ५)

(१०)

- i) सकल राष्ट्रीय उत्पादन (GNP).
- ii) व्यापार चक्राची व्याख्या.
- iii) प्रभावी मागणीचे तत्त्व.
- iv) गुंतवणूक फलन.
- v) आयएस वक्र.
- vi) फिलिप्स वक्र.
- vii) पैशाचा पुरवठा.
- viii) चलनवाद.

ब) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

- i) समग्रलक्षी अर्थशास्त्र हे ----- चे स्वरूप आणि वर्तणूक यांच्याशी संबंधित आहे.
  - अ) राष्ट्रीय उत्पन्न
  - ब) वैयक्तिक उत्पन्न
  - क) वैयक्तिक बचत
  - ड) वैयक्तिक गुंतवणूक
- ii) उपयोगिता विश्लेषणाचा अभ्यास हा ----- अंतर्गत येतो.
  - अ) समाजशास्त्र
  - ब) समग्रलक्षी अर्थशास्त्र
  - क) सूक्ष्मलक्षी अर्थशास्त्र
  - ड) मानसशास्त्र
- iii) ----- हे एकूण घटकांमधील संरचनात्मक बदलांकडे दुर्लक्ष करते.
  - अ) समग्रलक्षी अर्थशास्त्र
  - ब) सूक्ष्मलक्षी अर्थशास्त्र
  - क) घटकीय अर्थशास्त्र
  - ड) संरचनात्मक अर्थशास्त्र

- iv) उपभोगाचा मानसशास्त्रीय सिद्धांत ..... यांनी मांडला.
 अ) केन्स
 ब) आर . एफ . काहन
 क) चेंबरलीन
 ड) रिकार्डो
- v) MPC चे पूर्ण रूप इंग्रजीत काय आहे ?
 अ) Minimum Price Concession
 ब) Marginal Propensity to Consume
 क) Maximum Price Concession
 ड) Monopoly Price Control
- vi) आर. एफ. काहन यांनी मांडलेल्या गुणक संकल्पनेचा उपयोग हा गुंतवणुकीतील वाढीचा ..... वर काय परिणाम होतो हे पाहण्यासाठी केला गेला.
 अ) विकास
 ब) रोजगार
 क) उपभोग
 ड) कार्यक्षमता
- vii) खालील कोणत्या वक्राच्या कोणत्या बाजूला वस्तू बाजारात अतिरिक्त पुरवठा असतो?
 अ) IS वक्राच्या उजव्या बाजूला
 ब) IS वक्राच्या डाव्या बाजूला
 क) LM वक्राच्या उजव्या बाजूला
 ड) LM वक्राच्या डाव्या बाजूला
- viii) खालीलपैकी कशामुळे IS वक्र हा डाव्या बाजूला स्थानांतरित होईल?
 अ) सरकारी खर्चात वाढ झाल्यामुळे
 ब) सरकारी महसुलात वाढ झाल्यामुळे
 क) स्वायत्त खर्चात वाढ झाल्यामुळे
 ड) सरकारी खर्चात घट झाल्यामुळे
- ix) खालीलपैकी कशामुळे LM वक्र उजवीकडे सरकतो?
 अ) पैशाच्या पुरवठ्यात वाढ झाल्यामुळे
 ब) पैशाच्या पुरवठ्यात घट झाल्यामुळे
 क) व्याजदरात वाढ झाल्यामुळे
 ड) सरकारी खर्चात घट झाल्यामुळे
- x) सर्वप्रथम ... यांनी पैशाच्या परिमाण सिद्धांताची केंब्रिज आवृत्ती विकसित केली?
 अ) अँडम स्मिथ
 ब) अमर्त्य सेन
 क) आल्फ्रेड मार्शल
 ड) डेव्हिड रिकार्डो

xi) केंब्रिज 'K' ..... चे प्रतिनिधित्व करतो.

अ) पैशाच्या अभिसरणाचा वेग

ब) पैशाचा पुरवठा

क) सरासरी किंमत

ड) रोख शिल्लक म्हणून ठेवलेल्या वास्तविक उत्पन्नाचे प्रमाण

xii) पैशाच्या परिमाण सिद्धांताच्या केंब्रिज दृष्टिकोणाबाबत खालीलपैकी कोणते सत्य नाही?

अ) पैशाचे साठा मुल्य हे कार्य लक्षात घेतले आहे.

ब) रोख पैसा धारण करण्यासाठी पैशाच्या मागणीचा व्यवहार हेतू लक्षात घेतला जातो.

क) k ला स्थिरांक मानले आहे.

ड) M बाह्यरित्या निर्धारित असल्याचे मानले आहे.

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) सूक्ष्म अर्थशास्त्र आणि स्थूल अर्थशास्त्र यातील फरक ओळखा.

ब) राष्ट्रीय उत्पन्न मोजण्याच्या पद्धतींचे वर्णन करा.

क) व्यापार चक्राचे टप्पे काय आहेत?

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) केन्सचा गुणक सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब) गुणकाच्या कार्याचे स्पष्टीकरण द्या.

क) प्रवेगाचे तत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) एलएम वक्राचे स्थानांतरण स्पष्ट करा.

ब) विस्तारात्मक चलनविषयक धोरणाचा व्याज दर आणि राष्ट्रीय उत्पन्नावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

क) पुरवठा-बाजू अर्थशास्त्राचे टिकात्मक परीक्षण करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) फ्रीडमनचा पैशाच्या मागणीचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब) केन्सच्या पैशाच्या मागणीच्या दृष्टिकोनावर चर्चा करा.

क) पैशाच्या विविध कार्यांची चर्चा करा.

*****